

[Birte Weiss]

litik, kan man vist ikke påstå, at vi har haft særlig mange strejker, har været særlig meget plaget af strejker. Det gælder både de langvarige arbejdsnedlæggelser og de korte arbejdsstandsninger, som kommer ind under betegnelsen faglige møder. Tværtimod viser jo Dansk Arbejdsgiverforenings egen statistik, som statsministeren også nævnte – og den er formentlig ført med meget stor nidskærhed – at der i perioden fra 1976 til 1978 har været en lidt nedadgående tendens i antallet af arbejdsnedlæggelser. 85–90 pct. af arbejdsnedlæggelserne har været så kortvarige eller så ukomplicerede, at problemerne er blevet klaret af parterne selv på den enkelte arbejdsplads. Det vil sige, at på årsbasis er højst et par hundrede sager ifølge Arbejdsgiverforeningens eget skøn blevet sendt videre til arbejdsretten.

På den baggrund kan det næppe virke chokerende, at der sidste år under Arbejdsgiverforeningens område blev registreret, sådan som statsministeren var inde på, 1.200 arbejdsnedlæggelser mod 1.293 i 1976.

I øvrigt er det nok også værd at hæfte sig ved, at langt de fleste strejker skyldtes lønspørgsmål. I 1978 – der jo efter dansk målestok nok ellers regnes for at have været et uroligt eller i hvert fald et begivenhedsrigt politisk år – var kun 210 af arbejdsnedlæggelserne egentlige politiske demonstrationer.

Med til billedet hører i øvrigt også, at det produktionsstab, som bliver resultatet af en arbejdsstandsning, erfaringsmæssigt meget hurtigt bliver indhentet. Det vil sige, at den megen tale, der har været om, at samfundet lider meget store tab på grund af strejker, i udpræget grad er en sandhed med modifikationer.

Mens vi nu er ved modifikationerne, så vil jeg gerne advare mod den meningsforvirrende sprogforvanskning, som vi har oplevet på dette område i de sidste 2–3 år. Det er blevet en almindelig – men dårlig – vane at kalde overenskomststridige arbejdsnedlæggelser for ulovlige strejker. Lad mig lige minde om, at der ikke er tale om ulovligheder. En arbejdsnedlæggelse er et brud på to parters indbyrdes aftaler. Normalt er det en ganske udramatisk vej til at fremskynde nogle forhandlinger, som efter lønmodtagernes opfattelse måske går en smule for trevent. Lad det derfor være sagt sådan helt hverdagsagtigt, at socialdemokratiet afviser centrum-demokra-

ternes forsøg på at dramatisere forholdene på arbejdsmarkedet. Strejkeretten er en del af aftalesystemet, og vi vil hverken have strejkeretten mistænkeliggjort, beskåret eller kriminaliseret. Jeg forstod på hr. Brusvang, at en kriminalisering lagde man altså heller ikke op til i denne forbindelse, men jeg vil fortsat spørge, hvad der egentlig er formålet med denne debat, når man hverken vil have reglerne ændret eller politivedtægten ændret. Der står et åbent spørgsmål tilbage: hvad er det så, man egentlig vil?

I øvrigt har ingen af arbejdsmarkedets parter selv ytret ønske om at få reglerne ændret. Det bestyrker os i den opfattelse, at systemet fungerer til de implicerede parter tilfredshed. Og som jeg sagde før: omfanget af strejkerne er heller ikke sådan, at man kan kalde det samfundstruende på nogen måde. Det vil sige, at man må konstatere, at strejkeretten bliver brugt, men at den næppe kan siges at blive misbrugt.

Det nye i situationen er, at der i forbindelse med overenskomstindgrebet også blev aktioneret på det offentlige arbejdsmarked. Det er velkendt, at der gælder særlige regler for tjenestemænd og for en del overenskomstanstatte. Det er imidlertid så ekstraordinært, at også de grupper har deltaget i arbejdsnedlæggelser, at hverken centrum-demokraterne eller vi har belæg for at drage politiske eller andre konklusioner af dette forløb i en lidt presset overenskomstsituation.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi opfatter denne forespørgsel som et forsøg på at dramatisere en fase i forhandlingsforløbet, som nu er bragt til ende. Vi afviser forsøg på at presse skærpede regler igennem, også fordi det vil skabe en konfrontation på et arbejdsmarked, som nu på det nærmeste er normaliseret efter nogle urolige uger.

Hvis man ønsker et stabilt arbejdsmarked, og det gør de allerfleste her i folketinget formentlig, så skal man afholde sig fra politiske provokationer igennem unødigt stramning af reglerne, men også, og her vender jeg tilbage til hr. Brusvangs indlæg, også ved alt for bastede udtalelser fra politikere, mens disse ting foregår. Det vil sige, at opfordringen til, at statsministeren eller andre i et forløb som det, vi har været igennem, skulle spille hårdt ud, synes vi ikke rigtig der er dækning for. Det gælder i øvrigt efter socialdemokratiets